

Tá Múli fekk streym frá SEV

Leygardagin 19.-9. -70 var undirritaði saman við konuni boðin at vera hjástaddur, tá elstreyður skuldi veitast bygðini Múla.

Hetta er tann seinasta av okkara mongu bygðum sum kom at uppliva hesa hátíðarløtu; hetta var ein stórir dagur fyri tey, og fyri okkum øll sum á hesum oyggjum búgva.

Hesin 19. sept. 1970 er ein søguligur dagur fyri okkum føroyingar, ein merkisverður dagur, ið ongur av okkara bróðratjóðum enn hava upplivað. Hvørki danir, norðmenn ella íslendingar kunnu enn rósa sær av, at teir í hesum máli eru komnir nær ella náðir álleið so langt sum vit, tó at teir í so máta allir byrjaðu um seinasta aldarskifti.

Henda stórtingin útbygging er eitt gótt dømi um, hvat samstarv og samarbeiði hevur

at týða bæði innlendis og millum tvey ríkir. Einsamallir høvdu við als ikki havt kunna greitt hesa risauppgávu; uttan hjálp og stuðul uttanfrá hevði hetta ikki havt eydnast okkum so skjótt og so væl.

I dag kunna vit við stolt-leika siga, at nú kann elstreyður veitast í hvørt einasta heim í landinum.

Framtíðarynski mitt fyri okkara land skal vera hetta, at okkum má unnast at halda áfram í somu sporum, í frið og náðum, tá svitast ikki, at vit koma at uppliva eina uppbyggingartíð, sum ikki hevur sæð sín líka síðan okkara forfedrar á fyrsta sinni nomu hesar oyggjar.

Um vit líta okkum eitt sindur um so siggja vit beinanvegin, at ikki allastaðir hevur tað gingið so væl sum her, minni enn so.

Áðrar tjóðir hava ligið og liggja enn í hernað og bera vápn hvør á aðra; illvilji, hat-ur og sundurlyndi hava har beint fyri øllum samarbeiði, soleiðis at har gongur stórliga afturá heldur enn framá; gev-ið at slíkt aldrin má henda her; okkum til óbótalligan skaða.

Eg veit væl, at her var fyrr mangan trongligt. 1930-árinu vóru rakar og leita vit longur aftur í søguna siggja vit skjótt, at ofta hevur her staðið illa til. Men henda tíðin er tibetur farin og ikki verð at stara seg blinda uppá, nú er tað fram-tíðin ið skal byggjast og tryggjast. Um hesa útbygging er tað at siga; hon er ikki ókeypiss, men livsneyðug er hon, og ivaleyst komín í tok-um tíra. Skula vit vera kapp-ingarførir, tann dag okkum kanska gerast líkindi at vera við í einum stórum felagsskapi, sum umfatar allan okkara heimspart; so er tíð at leggja stóði nú, og fyrsta fyrirteytin er eitt væl útbygt el-net.

Fyri at náa hetta mál hava vit í umboðsmannanevndini verið noyddir at tikið avgerðir sum ikki hava verið væl um-tóktar. Men hetta hevur verið gjørt fyri at eisini tey smáu plássini sum Múli, Koltur og onnur kundu fáa sama møgu-leika sum hini. Hetta hevði aldrin eydnast um øll stør-plássini høvdu sitið í sjálv-drátti. Henda samskipan var einasti og beinasti vegur at ganga, fyri at fáa ljós yvir landi; og soleiðis má gerast í øllum førum.

NAKAÐ áðrenn okkara góða flaggskip hjá strandferðsluni.

BOKMELDING:

GUNN KESSE og J. MYRDAL:

Albansk utmaning

PAN-FORLAGET 1970
STOCKHOLM

DET er godt å lese svensk engang i mellom og særlig når det gjelder land og folk. Svenskene reiser meget og slipper inn der vi skulle tro grensene er stengte. Men da må vi faktisk revidere vår oppfatning. For svenskene er faktisk pionerer når det gjelder reiser til den vesle Balkanstaten Albania. Nå er det kommet en bok om landet som gir oss et grunn-dig oversyn over Albanias historie i tusener år opptil den annen verdenskrigs slutt i 1945.

De senere åra får vi ikke vite så meget om så her saven vi en bok om utviklingen framdeles. Den kommer nok ved tid og stunder. Og vi får tro at forfatterparret har vært så objektive som råd er. Men en ting er et stort pluss i denne boka og det er det praktfulle bildemateriellet som er samlet om folkets arbeide i hverdag og fest. Boka er også velsignet fri for patos og førerkultus. Den fortjener å bli lest og grundig studert.

Fridtjof Diesen.

»Smyrile« skuldi sigla komu vit umboð. Vit spákaðu so runt har og sóu okkum um, meðan ferðafólk alsamt streymaði um skerastokkin.

Tá klokkan var farin av 14 fóru tær sterku maskinurnar igongd og lagt var frá bryggju. Tá vit vóru leysir av landi vaks ferðin meiri og meiri og kósín var sett í Eystnes.

Nú mátti eg eitt lítið bil nið-ur í maskinrúmið at siggja tann útbúna ið har var og práta maskinprát, tað er nú einaferð so áhugavert.

Skjótt var Eystnes lagt aftur-urum; slætt var sum á tjørn-ini og so fóru vit fram við Nabba og Nesi. Næsta var Mjóvanes, frá Mjóvanesi var siglt nakað inn á Gøtuvág tí ringt var sjögvað.

Tá ið komið var á Gøtunes var lagt frá og um kl. 16 tók tann virkisfúsa og blíða Klaksvikin ímóti okkum í silv-vitni og sólskin.

Nakað seinni var í bilum farið ígjøgnum bergholn, hes- ar fjallasmogur eru nakað heilt fyri seg, sprongdar sum tær eru ígjøgnum henda »herðaða grótheim«, sum skaldið Chr. Matras í einum stað tekur til.

Víst kendist tað lógi at sita í einum bili 1000 metarar inni í Børðoyinni, við einum 600—700 metra tjúkkum steintaki til loft, tað var ikki sørt nivandi. Men skjótt var at vit komu yvir í Sund, har hevði hvørki av okkum fyrr sett fot. Hvannasund lá í silvitni, meðan vestfallsbroddurin við ferð hastaði sína ævigu rás — út-norður í tað endaleysa stórhav-ið.

Hinmegín í dyrdini lá Vjð-oyggin og breiddi seg, henda prúða oyggj, laða upp hamari omaná hamara hægri og hægri upp í eina óræði hædd, fyri so at enda í hasum naknu og grýtuttu fjallarustunum.

Eg kann í hesum viðfangi ikki lata vera at hugsa um hina megnar yrkingina hjá við-inginum Chr. Matras, tá hann yrkir um sína barndóms oyggj. Sjálvur vaksni upp í brim-bardari útoyggi haldi eg meg duga at skilja hansara kenslur. Um onkur kundi hugsa sær at vita nakað meira um skaldið, so er yrkingin at finna í yrk-ingarsavni sum felagið Varðin gav út í 1965 og kostar kr. 20. Yrkingin er á síðu 42 og eitur:

SKJÓLVEGGURIN

Út stendur nev í neðra. Sortnar bergið í gomlum beni. Hamrar av gráum gróti daga í erva mót lofti.

Malarblámi við klettin. Hvítar hitt kalda havið inni við dimman stein.

Hetta var mýrur mót havi sett-ur og norðanódn. Raplaðu niður urðar úr hom-ur Malagrót legðist á havsins botn.

Morknaði berg í støðum loysnaði omanlop — sker og drangar eftir standa sum risagrundir.

Ólavur Nolso

Kletlakloddut og skerjurt er nú landsins verndarberg. Súgur og sleikjandi flóð og brim máa gamalt grót.

VIT bæði høvdu sjálvsagt eis-ini í kvittunum at seta fótin á Vjðoyinna, nú vit vóru henni so nær; men hetta var tverri av ongum, istaðin fyri eydnað-ist okkum at koma á gátt hjá góðum fólki í Norðdepli. I hesi dæmligu bygðini høvdu vit tað eydnat at sita væl inni hjá teimum sum hava telefon-støðina. Stóra tókk skulu tey bæði, Johan Petersen og hans-ara dæmliga kona fáa frá okk-um, tað var ein hugnalig lota í stovu tykkara, tó at støðgur-in var stuttur.

AV telefonstöðini fóru vit om-an í Frysti- og Flakavirkíð, har borðreitt var fyri gestu-num.

Hetta nútímans virkið prógv-ar til fulnar, hvat fáast kann av skafti, tá hugur, vilji og áræði er tilsteður, og menn leggja alla orku í at draga eina linu.

At greiða út í æsir hvasst hetta virkið er skipað nýstist ikki, ber skal eg nevna, at har er arbeiðsrúm og saltfiska-goymsla, ið er 50 m long og hartil breið.

Har er borð til flakaskering, flakaskering, skrellimaskina, kuldagoymsla til 250 tons av harðfrystum flaki. Og umframt — og tað haldi eg telur mest — er stór agn og stampa-goymsla, hvat í hefur alstóran tyding fyri útróðrarmannin, um rationellur útróður skal rekast og tá serliga um vetur-in, sum er tann besta fiski-tíðin. Hetta víta allir sum hava tað minsta við sjögvin at gera vónandi fær hetta eg sigi her onkran at hugsa, so hevði henda frágreiðing ikki verið til einkis skrivað.

KLOKKAN 19 kom so tann søguliga lotan tá formaðurin í SEV-stýrinum, fyrrv. sýslu-maður Gunnar Dahl Olsen, aftaná stutta roðu snaraði knarvan og sendi streymin norður í Múla.

Og meðan fólkið, ið komið var saman, eini 400—500 í tati, sungu hin vakra sangin hjá H. A. Djurhuus, um ljós yvir landið og um at standa saman, glampaði ein ljóskast-ari av fjallinum, høgt uppi

Framhald á 7. síðu)

4. útgávan sum var nógv seld og sera væl umtókt.

VÆLKOMIN TIL FØROYA - nú eisini á italienskum

Fimti árgangur av »Velkom-men til Færøerne« sum verður givið út av Anders Nyborg forlagið, kemur um miðjan fe-bruar komandi ár.

Bókingurin, sum seinast kom út í februar í ár, hevur verið sera væl móttikin, og umtalað-ur umframt í føroyskum bløð-um, eisini í útlendskum.

Við tað, at komandi útgáva verður hin 5. er ætlanin at gera eithvørt serligt burtúrur.

Tað serliga verður prenting av sjúkorti frá kongliga sjó-kortarkivinum. Hetta verður sjúkorti frá 18. öld sum ongan-tíð áður hava verið prentað í litum og svartítrum. Anders Nyborg A/S er fyrsta privata forlagið sum hevur fingið loyvi til at prenta hesi kort.

Áðrar greinir sum verða í 1971-útgávuni eru: H. J. Jacob sen skrivur um føroyskan mat, William Heinesen um listaskál-an, Dr. phil. Knud Paludan skrivur um føroyskar fuglar, Dr. phil. Aa. H. Kamp um landbúnað, Arne Falk Ronne hevur eina grein til ferðafólk. Herafturat verða greinir um fiskivinnu, idnað o. a.

Á fleiri málum

Bókin hevur áður verið prent-að á trimum tungumálum, dónskum, enskum og týskum, men til 5. útgávu verður eitt serligt upplag prentað á itali-enskum. Hetta verður nýtt til »donsku vikuna« í Torino sum verður í mei mánað komandi ár.